

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

Қўлёзма ҳуқуқида
УДК: 336.5:657(575.1)

Ашуров Манзарбек Журамуротович
БАНКЛАРДА МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАР ҲИСОБИ ВА ТАҲЛИЛИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

Мутахассислик: 5A230901– «Бухгалтерия ҳисоби» (тармоқлар ва
соҳалар бўйича)

Магистр академик даражасини олиш учун ёзилган
ДИССЕРТАЦИЯ

Илмий раҳбар: и.ф.д. доц. Мақсудов Б.Ю

Тошкент- 2021

Ушбу магистрлик диссертацияси ишида АТБ “Халқ банки” Бектем филиалида молиявий натижалар ҳисоби ва таҳлилини такомиллаштириш асосланган бўлиб, унда бу соҳадаги мавжуд муаммолар ўрганилган ҳам муаммоларни бартараф қилиш, мавзунини такомиллаштириш борасида илм таклиф ва тавсиялар берилган.

This master's dissertation is based on the improvement of accounting and analysis of financial results in the Bektemir branch of JSCB "Xalq Bank", which studies the existing problems in this area and provides scientific suggestions and recommendations on how to sum the issues and enhancing the current theme.

Магистрлик диссертация иши “Бухгалтерия ҳисоби” кафедраси дастлабки ҳимоядан ўтган:

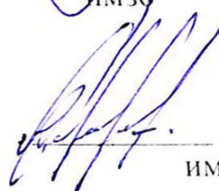
«42» - сонли баённома «22» июнь 2021 йил.

Илмий раҳбар: доц. Максудов Б.Ф

имзо

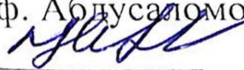
сана

Магистр: Ашуров М.Ж.

имзо

сана

“Ҳимояга тавсия этилади”
“Бухгалтерия ҳисоби” кафедраси
мудири, проф. Абдусаломова Н.Б.

“ ” 2021 йил

Ҳимоя 2021 йил “28” июнь соат 14-00 да Тошкент давлат иқтисоди университетида бўлиб ўтади.

МУНДАРИЖА

Кириш.....	3
I боб. Рақамли иқтисодиёт шароитида тижорат банкларида молиявий натижалар ҳисобининг назарий асослари.....	8
1.1. Тижорат банкларида молиявий натижаларнинг иқтисодий мазмуни, моҳияти ва туркумланиши.....	8
1.2. Тижорат банклари даромадлари ва уларнинг ташкил топиш манбалари.....	14
1.3. Тижорат банклари харажатлари ва уларни таснифланиши.....	23
1-боб бўйича хулоса.....	29
II боб. АТБ “Халқ банки” Бектемир филиалида молиявий натижалар ҳисобининг амалдаги ҳолати ва уни такомиллаштириш.....	30
2.1. АТБ “Халқ банки” Бектемир филиалининг даромадларини ҳисобга олиш тартиби ва такомиллаштириш йўллари.....	30
2.2. АТБ “Халқ банки” Бектемир филиалининг операцион харажатлари ҳисобини ташкил қилиш масалалари.....	36
2.3. АТБ “Халқ банки” Бектемир филиалининг фоизли ва фоизсиз харажатлар ҳисобини ташкил қилиш масалалари.....	44
2-боб бўйича хулоса.....	53
III-боб. АТБ “Халқ банки” Бектемир филиалининг молиявий натижалари таҳлили ва халқаро амалиёт тажрибаларини тадбиқ этиш масалалари.....	55
3.1. АТБ “Халқ банки” Бектемир филиалининг даромадлар базасини мустаҳкамлашнинг амалий асослари ва таҳлили.....	55
3.2. Тижорат банкларида даромадлар ва харажатлар таҳлили ҳамда уни такомиллаштириш йўллари	60
3.3. Халқаро амалиётда молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботда даромад, харажат, фойда ва зарарларни киритиш усуллари таҳлили.....	67
3- боб бўйича хулоса.....	74
Хулоса ва таклифлар.....	76
Фойдаланилган адабиётлар рўйхати.....	78

Кириш

Магистрлик диссертацияси мавзусининг долзарблиги. Рақамли иқтисодиёт шароитида тижорат банклари молиявий барқарорлиги ўта муҳим аҳамият касб этади. Мазкур масаланинг долзарблигини Ўзбекистон президенти Ш. Мирзиёев, 2019 йилда амалга оширилган асосий ишлар якуни ва Ўзбекистон Республикасини 2020 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг устувор йўналишларига бағишланган Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатаси аъзоларига Мурожаатномасида алоҳида таъкидлаб ўтдилар: “2020 йилдан бошлаб ҳар бир банкда кенг кўламли трансформация дастури амалга оширилади. Бу борада банкларимизнинг капитал, ресурс базаси ва даромадларини ошириш алоҳида эътиборимиз марказида бўлади.

Банк тизимида тадбиркорларни қўллаб-қувватлайдиган “лойиҳалар фабрикаси” фаолиятини йўлга қўйишимиз лозим.

Банкларимиз халқаро молия бозорларига чиқиб, арзон ва узоқ муддатли ресурслар олиб келиши зарур. Миллий банк ва Ипотека банк бу йил ўз евробондларини чиқариши мақсадга мувофиқдир.”¹

Банк тизимидаги ислохотларни янада чуқурлаштириш иқтисодий соҳадаги устувор вазифаларнинг муҳим таркибий қисми ҳисобланади. Бу борадаги ислохотларнинг устувор йўналишлари қаторига банкларнинг молиявий мустаҳкамлигини таъминлаш ҳамда уларнинг капиталлашув даражасини ошириш ва ресурс базасини кенгайтириш муҳим аҳамият касб этади.

Юқорида таъкидлаб ўтилган табдирларнинг самарали ташкил қилиниши бевосита банкларда молиявий натижалар ҳисобини тўғри ва аниқ ташкил қилиниши билан чамбарчас боғлиқликда амал қилади. Бу эса ўз навбатида

¹ Ўзбекистон президенти Ш. Мирзиёев, 2019 йилда амалга оширилган асосий ишлар якуни ва Ўзбекистон Республикасини 2020 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг устувор йўналишларига бағишланган Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатаси аъзоларига Мурожаатнома 25.01.2020й.